

Chiến lược của tổ chức Nhà nước Hồi giáo tự xưng và những chính sách ứng phó của quốc tế hiện nay

Trần Thị Thanh^(*)

Tóm tắt: Sau những biến động chính trị “Mùa xuân Arab” tại khu vực Bắc Phi - Trung Đông cuối năm 2011, sự nổi lên của tổ chức Nhà nước Hồi giáo (IS) tự xưng một lần nữa đã khiến khu vực này trở thành một điểm nóng. Các chuyên gia quốc tế nhận định, IS là tổ chức khủng bố đã và đang “tạo ra những biến đổi về tương quan địa - chính trị và là mối hiểm họa cho toàn thế giới” (Український Сергей Викторович, Богданов Андрей Геннадьевич, 2016). IS theo đuổi chiến lược trường tồn và phát triển với mục tiêu dài hạn là thành lập Nhà nước Hồi giáo dựa trên các điều luật cực đoan nhất trong Luật Hồi giáo Shari’ah^(**). Chính điều này đã buộc các quốc gia trong khu vực cũng như thế giới phải điều chỉnh chính sách của mình nhằm đấu tranh, ngăn chặn chủ nghĩa cực đoan, bạo lực cùng các phần tử của nó. Bài viết sẽ làm rõ thêm những nhận định của các chuyên gia về chiến lược của tổ chức IS cũng như chính sách của các quốc gia trong việc ứng phó với tổ chức này.

Từ khóa: Tổ chức Nhà nước Hồi giáo tự xưng, Chính sách ứng phó

1. Chiến lược của tổ chức Nhà nước Hồi giáo tự xưng

a. Đặc trưng của tổ chức Nhà nước Hồi giáo tự xưng

Trong thời gian qua, đã có nhiều nghiên cứu về tổ chức IS, hầu hết đều có chung nhận định, *thứ nhất*, IS là một trong những

nhóm thánh chiến nguy hiểm nhất trong lịch sử hiện đại, vượt qua cả al-Qaeda. *Thứ hai*, tổ chức này không thể được coi là một nhà nước bởi chúng luôn đi ngược với lợi ích và quan điểm luật pháp của một nhà nước hiện đại. *Thứ ba*, tổ chức IS theo đuổi việc thành lập Nhà nước Hồi giáo thuần túy áp dụng Luật Shari’ah (Xem: Виталий Наумкин, 2016; С. А. Орджоникидзе, 2016; В. Евсеев, Ю. Зинин, 2015).

Cuốn sách “Tóm tắt ISIS: Lịch sử, Chiến lược và dự đoán ngày tận thế của Nhà nước Hồi giáo” (The ISIS apocalypse: The history, strategy, and doomsday vision of the Islamic State) của William McCant (2016) là một công trình nghiên cứu đáng chú ý, trong đó, tác giả cho thấy, khủng bố đã lan rộng và vượt ra ngoài khu vực Trung Đông dưới lá

^(*) ThS., Viện Thông tin Khoa học xã hội, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam; Email: jthanh85@gmail.com

^(**) Luật Hồi giáo, theo nghĩa gốc tiếng Arab được phiên âm sang tiếng Latin, là Luật Shari’ah - nghĩa là “con đường đúng” (the right path) hoặc là “sự hướng dẫn” (guide). Đây là các quy phạm tôn giáo được nâng lên thành quy phạm pháp luật được các quốc gia trong hệ thống Luật Hồi giáo (điển hình như Afghanistan, Pakistan, Kuwait, Bahrain, Qatar, Arab Saudi) áp dụng để điều chỉnh các vấn đề phát sinh trong xã hội (Xem: Đỗ Thị Mai Hạnh, 2006).

cờ đen của tổ chức IS. Hàng ngàn tín đồ của tổ chức IS tởa khắp Syria và Iraq, chinh phục hàng triệu người, bạo lực đối với phụ nữ, bắt giam và ngăn cản họ. IS đã thu hút được số lượng lớn tín đồ Hồi giáo và chiếm lĩnh nhiều đất đai thuộc các khu vực trọng yếu trong khu vực bằng những cách tàn bạo hơn, khôn ngoan hơn và tập trung cho việc xây dựng tổ chức này nhiều hơn hẳn so những gì các nhóm Hồi giáo đối thủ khác làm được. Lãnh đạo của tổ chức IS rất khôn ngoan khi kết hợp hai trong số những ý tưởng mạnh mẽ nhưng mâu thuẫn nhất của thế giới Hồi giáo, đó là sự trở lại của Đế chế Hồi giáo và sự kết thúc của thế giới trong một nhiệm vụ và một thông điệp rằng chiến lược của mình truyền cảm hứng cho quân đội chiến đấu (William McCants, 2016).

Mặc dù tổ chức này tự xưng là “Nhà nước Hồi giáo”, nhưng theo các chuyên gia nghiên cứu chính trị thì IS chỉ là một “hiệu ứng” và họ cho rằng tổ chức này không thể là một nhà nước, bởi theo quan điểm của lý thuyết về nhà nước và pháp luật thì một nhà nước cần phải đảm bảo “tính dân chủ hiện đại, có nghĩa vụ bảo vệ quyền lợi của mọi công dân, không phân biệt chủng tộc, quốc tịch, thành viên của một giáo phái cụ thể hoặc tôn giáo truyền thống” (C.A. Орджоникидзе, 2016: 10). Trong khi đó, mục tiêu của tổ chức IS lại hoàn toàn trái ngược, họ ngăn cấm và sẵn sàng huỷ hoại tất cả các quyền, nhất là quyền tự do cá nhân. Toàn bộ vùng lãnh thổ mà IS kiểm soát hầu hết đều không áp dụng luật pháp của thế giới văn minh. Tổ chức này khuyến khích việc giết người, hành quyết bất công hàng loạt, bạo lực đối với phụ nữ. Nghiêm trọng hơn, chúng luôn tìm cách đàn áp tàn bạo các tôn giáo khác, trong số đó bao gồm cả những người theo Hồi giáo truyền thống. Chiến binh của IS gây áp lực tư tưởng

và tâm lý đối với trẻ em và thanh thiếu niên, thúc giục họ tham gia vào các vụ giết người và hành quyết các tù nhân và con tin.

Bên cạnh đó, theo C.A. Орджоникидзе, sự tồn tại của nhà nước cần có cơ sở tài chính như hệ thống thu phí, lệ phí và thuế, tuy nhiên hệ thống thuế của Hồi giáo hiện nay không thể trang trải các nhu cầu của tổ chức IS. IS không có ngân sách cũng như hệ thống các cơ quan tài chính. Tất cả số tiền thu được chỉ sử dụng cho các hoạt động quân sự và khủng bố, không phải để giải quyết các vấn đề dân sinh trong nước. Tổ chức IS không thực hiện chức năng xã hội và những nguyên tắc cơ bản của Luật Hồi giáo như được ghi trong Kinh Koran và Sunnah, như giúp đỡ và ủng hộ dân chúng, đặc biệt là những người nghèo - những người lâm vào tình cảnh khó khăn. Cần nhấn mạnh rằng, Đạo Hồi luôn lên án việc sử dụng bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em như ấu dâm, bắt cóc, buôn bán.v.v..., nhưng các hoạt động của IS, như đã đề cập ở trên, lại nhằm vào phụ nữ với mục đích chống lại kẻ thù và làm tăng dân số.

Điều làm nên sự khác biệt của IS so với các tổ chức khủng bố Hồi giáo khác (như al-Qeada) là tổ chức này không theo đuổi việc tổ chức các hành động khủng bố gây tiếng vang rồi rút lui, mà theo đuổi việc thành lập một Nhà nước Hồi giáo thuần túy. Các chiến binh IS có tính kỷ luật cao và giàu lý tưởng tôn giáo. Tại các vùng lãnh thổ do IS kiểm soát, Luật Hồi giáo có hiệu lực rất lớn. Và điểm quan trọng nhất là người dân Hồi giáo dòng Sunni cảm thấy được đối xử công bằng - điều chưa từng có đối với những người Shi-ite dưới chính quyền có Tổng thống Iraq - Saddam Hussein. Để truyền bá tư tưởng của mình, IS sử dụng triệt để phương tiện truyền thông điện tử, đặc biệt dựa trên các mạng xã

hội lớn, diễn đàn, các trang web phổ biến (B. Евсеев, Ю.Зинин, 2015).

b. Mục tiêu, chiến lược của tổ chức Nhà nước Hồi giáo tự xưng

Ngay từ khi mới thành lập, tổ chức IS đã vạch ra mục tiêu chiến lược là phục hồi Vương quốc Hồi giáo và thống nhất thế giới Hồi giáo. Để thực hiện mục tiêu này, IS đã tiến hành những hoạt động cụ thể như: chiêu mộ binh sĩ khắp nơi trên thế giới; kiểm soát lãnh thổ, nhất là những vùng giàu tài nguyên như dầu mỏ, nước; kiểm duyệt chặt chẽ đối với lĩnh vực giáo dục; truyền bá ý thức hệ với mục tiêu đào tạo thế hệ mới; tổ chức các cuộc tấn công khủng bố và nổi dậy.

Nhận xét về chiến lược của tổ chức IS, Fawaz A. Gerges - chuyên gia nghiên cứu hàng đầu về quan hệ quốc tế tại khu vực Trung Đông, tác giả cuốn sách "ISSI: Lịch sử nhà nước Hồi giáo" (ISIS: A History) xuất bản năm 2016, cho rằng, những chiến thuật của tổ chức này đã làm thế giới choáng váng về sự liều lĩnh, nguy hiểm và mức độ tàn bạo nghiêm trọng. Với tuyên bố thiết lập một Nhà nước Hồi giáo thống nhất toàn Trung Đông, áp dụng Luật Hồi giáo Shari'ah, ban đầu tổ chức IS tập trung vào việc hỗ trợ chế độ chính quyền ở Iraq, Syria và các quốc gia theo hình thức thế tục phương Tây ở Trung Đông. Nhưng sau đó, IS đã thay đổi chiến thuật, nhận trách nhiệm về những cuộc tấn công khủng bố ở châu Âu và nhiều nơi khác ngoài khu vực Trung Đông. Điều này thể hiện rõ việc tổ chức IS ngày càng bành trướng và mong muốn gia tăng mức độ ảnh hưởng (Fawaz A. Gerges, 2016).

Phân tích chiến lược của tổ chức IS, Fawaz A. Gerges cũng nhận định, IS đang chiến đấu vì sự tồn vong, nó không có đủ tiềm lực tài chính lẫn nhân lực để tiến hành một cuộc chiến tranh truyền thống với liên

minh giữa Mỹ và lực lượng đồng minh. Vì vậy, tổ chức này tập trung vào việc thu hút và kêu gọi những nhóm cá nhân đơn độc, các tín đồ tại gia, thường là những thanh niên bị mất niềm tin và có mối quan hệ chặt chẽ với các nhóm nổi dậy tại địa phương nhằm gây ra các vụ tấn công chính. Chiến thuật này cho phép tổ chức IS hưởng lợi từ các cuộc tấn công mà không phải chịu nhiều tổn thất. Để xây dựng được một Nhà nước Hồi giáo, tổ chức IS cần phải kiểm soát được lãnh thổ. Bởi vậy, các quốc gia thuộc khu vực Trung Đông, đặc biệt là chế độ chính quyền do người Shia đứng đầu tại Iraq và Syria, cùng nước đồng minh Iran được coi là mục tiêu hàng đầu của tổ chức IS.

Chiến lược của tổ chức IS được coi là đa dạng và dựa trên chủ nghĩa thực dụng, đồng thời có sự tác chiến giữa quân sự với truyền thông, chính trị và xã hội như: chủ nghĩa thực dụng trong quan hệ với Chính phủ Syria; kiểm soát và phát triển các vùng lãnh thổ nhằm thu hút các chiến binh nước ngoài; sử dụng ý thức hệ và truyền thông như một công cụ để kiểm soát con người, tuyển mộ chiến binh, thu lợi tài chính và phát triển quân sự. Điều này đã đem lại nhiều lợi thế hơn cho IS so với các nhóm Hồi giáo khác tại Syria và Iraq.

Tổ chức IS và Chính quyền Syria có quan hệ qua lại hợp tác lẫn nhau. IS giúp củng cố Chính quyền Assad bằng cách tiêu diệt những kẻ Hồi giáo cực đoan, ngược lại Chính quyền Assad đã gián tiếp tạo điều kiện thuận lợi cho các hoạt động quân sự của tổ chức IS (Joseph Bahout, 2015). Bắt đầu từ giữa năm 2014, IS đã chiếm đóng các khu vực giàu tài nguyên phía Bắc Syria, nhờ đó đã thu về nguồn tài chính dồi dào bên cạnh việc đòi tiền chuộc và áp đặt thuế đối với dân địa phương. Chính phủ Syria đã trở

thành đối tác kinh tế cơ bản của IS, là khách hàng chính trong việc mua bán dầu mỏ. Chính quyền không có bất cứ rào cản nào, không tiến hành các hoạt động quân sự mặc dù phiến quân IS tấn công hầu hết các thành phố của Syria. Có thể thấy rõ sự thực dụng của Chính quyền Syria trước tính tiêu cực và sự bất lực trước các hoạt động của tổ chức IS (Carole Nakhle, 2015).

Phương thức chiêu mộ của IS đặc biệt nguy hiểm khi tổ chức này ngày càng tăng cường mở rộng chương trình tuyển dụng trẻ em gia nhập chiến dịch bạo lực của chúng. IS thường xuyên tung lên Internet những video mô tả những cậu bé được huấn luyện để trở thành những chiến binh. IS gọi đội quân trẻ con của chúng là “những con sói của Vương quốc Hồi giáo”, huấn luyện và giao cho các em những nhiệm vụ nguy hiểm bao gồm cả đánh bom liều chết và khủng bố.

Tuy nhiên, IS cũng phải đương đầu với nhiều thách thức cả trong nội bộ lẫn bên ngoài. Việc ra sức áp dụng Luật Hồi giáo cũng như cách hành xử tàn bạo đã làm người dân tại khu vực IS đang kiểm soát rất bức xúc và ngày càng oán hận tổ chức này. Một bộ phận chiến binh trong nội bộ IS cũng không chấp nhận cách hành xử của tổ chức này. Hơn nữa, việc hợp nhất các chiến binh nước ngoài trong tổ chức này gặp nhiều khó khăn do những bất đồng quan điểm. Ngoài ra, IS còn đang phải đối mặt với một thách thức nghiêm trọng về an ninh khi Liên minh quốc tế chống IS chỉ tập trung vào các cuộc oanh kích dựa trên nguồn tình báo địa phương. Điều này làm IS tổn rất nhiều tài chính và hậu cần trong việc tuyển binh lính và hỗ trợ việc thành lập Nhà nước Hồi giáo (Emil Aslan Souleimanov, 2015: 43).

Hiện nay, khi hàng loạt khu vực IS chiếm đóng trước đây đang dần được giải

phóng, tổ chức này vẫn cố gắng chiếm giữ và mở rộng những vùng lãnh thổ mới. Đặc biệt, theo Giám đốc Trung tâm Chống khủng bố SNG Andrei Novikov, IS đang tìm cách khuất phục lực lượng phiến quân Taliban tại Afghanistan để có thể dễ dàng tiếp cận với khu vực các nước Trung Á, cũng như khu tự trị Tân Cương - Trung Quốc. Không chỉ ở Trung Á, IS còn đang âm mưu mở rộng địa bàn hoạt động sang cả khu vực Đông Nam Á (Андрея Новикова, 2017). Điều này có thể được thấy rất rõ qua việc IS đã thiết lập mối quan hệ sâu sắc với hơn 60 tổ chức chiến đấu địa phương tại khu vực Marawi - Philippines và nỗ lực biến nơi này trở thành địa bàn hoạt động mới của chúng. Mới đây nhất, IS đã lên tiếng kêu gọi các phần tử có quan hệ với chúng tại Malaysia tiêu diệt ông Ayob Khan, người đứng đầu Lực lượng chống khủng bố thuộc Cảnh sát Hoàng gia Malaysia và được IS coi là mối đe dọa chính với nhóm khủng bố này tại khu vực Đông Nam Á.

Các chuyên gia cảnh báo rằng, thất bại trên các chiến trường Trung Đông sẽ trở thành động lực để IS tiến hành các cuộc tấn công trả thù, nhất là ở phương Tây. Theo nhà phân tích chính trị người Palestine Muhammad Hijazi, IS đã lập một kế hoạch gọi là “Những con sói nằm vùng” (Hoa Huyền, 2017), theo đó, tận dụng những phần tử đã có mặt tại các nước phương Tây, chờ nhận lệnh tiến hành các vụ khủng bố khi thời cơ thích hợp. Để giữ lại những tàn dư của cái gọi là “Vương quốc Hồi giáo”, IS sẽ tập trung vào chiến lược mà chúng đang theo đuổi là các cuộc tấn công kiểu du kích và đánh bom. Nhiều ý kiến nhận định, IS sẽ chuyển hướng sang tấn công khủng bố và nổi dậy, thay vì tìm cách đánh chiếm các vùng lãnh thổ như trước kia (Андрея Новикова, 2017).

2. Chính sách ứng phó với tổ chức Nhà nước Hồi giáo tự xưng

Tổ chức IS là một thách thức đối với các hoạt động chống khủng bố của cộng đồng quốc tế. Hiện tại, IS đã đa dạng hóa các hoạt động của mình như tổ chức, tạo điều kiện và gây ra nhiều cuộc tấn công trên khắp thế giới ngoài khu vực Trung Đông. Chính phủ các nước Nga, Mỹ và Liên minh châu Âu cùng các quốc gia vùng Vịnh khác đã tiến hành nhiều hoạt động quân sự cũng như ngoại giao nhằm ngăn chặn tổ chức IS. Sau Hội nghị thượng đỉnh Washington vào tháng 3/2017, một bản tuyên bố chung đã được các nước cam kết, trong đó đưa ra nhiều biện pháp để ngăn chặn vũ khí và máy bay chiến đấu phát tán từ các khu vực của IS. Bàn về những chính sách ứng phó với tổ chức khủng bố này, nhiều nhà phân tích cho rằng, biện pháp để nhỏ tận gốc IS không chỉ thông qua các hoạt động quân sự, mà phải giải quyết triệt để hai nhiệm vụ chính, đó là vấn đề sắc tộc tại Iraq và cuộc xung đột tại Syria.

Washington đã nhiều lần điều chỉnh chính sách của mình đối với Iraq và Syria - những nơi được coi là căn cứ quân sự chính của tổ chức IS, tiến hành các hoạt động chống khủng bố, tăng cường quân sự nhằm đánh bại IS. Bên cạnh đó, Chính quyền Mỹ tham mưu, hỗ trợ quân đội Iraq để giúp lực lượng trong khu vực, cũng như tổ chức hỗ trợ nhân đạo đối với dân thường khi chạy trốn khỏi các vùng lãnh thổ bị IS chiếm đóng.v.v...

Với chính quyền mới của Tổng thống Mỹ Donald Trump, chiến lược đối phó với chủ nghĩa Hồi giáo cực đoan là vấn đề trọng yếu trong chính sách đối ngoại. Bởi vậy, sau khi nhậm chức, Tổng thống Donald Trump ngay lập tức điều chỉnh chính sách của Mỹ đối với khu vực Trung Đông, đặc biệt là đối với tổ chức IS. Trong bài diễn văn đầu tiên

trước Quốc hội, ông D. Trump đã mô tả tổ chức IS là một “mạng lưới những con người vô đạo đức giết hại người Hồi giáo và Kitô giáo, nam giới, phụ nữ và trẻ em thuộc mọi tín ngưỡng” (Gal-Perl-Finkel, 2017). Ông cam kết sẽ hợp tác với các đồng minh và cả các nước trong khu vực Trung Đông để dập tắt kẻ thù tàn bạo này. Chính quyền của Tổng thống Donald Trump hiện đang vạch ra một chiến lược mới nhằm loại bỏ hoàn toàn tổ chức khủng bố Hồi giáo IS. Ngoài việc thành lập liên minh đầu tiên của các quốc gia Arab với Mỹ, Tổng thống Donald Trump và Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ James Mattis đã đẩy chiến dịch giải phóng vùng đất do IS chiếm đóng thành chiến dịch tiêu diệt IS. Đây là sự thay đổi lớn trong chính sách đối ngoại và chiến lược quân sự của Mỹ. Mặc dù vậy, việc chống lại chủ nghĩa Hồi giáo cực đoan không dễ dàng, nếu Mỹ tiến hành một cuộc thập tự chinh chống lại tổ chức IS sẽ là hành động thêm dầu vào lửa (Одри Курт Кронин, 2015). Các nhà phân tích cũng lo ngại rằng, sau khi thất bại tại Iraq và Syria, IS có thể sẽ nguy hiểm hơn so với hiện tại và kêu gọi Mỹ sẵn sàng cho chặng đường dài, chuẩn bị cho một chiến dịch chống nổi loạn và giúp các đồng minh tái lập cơ cấu lãnh đạo tại các khu vực mà IS đã từng cai trị.

Chính sách của Nga đối với IS có liên hệ chặt chẽ với cuộc khủng hoảng Syria và thái độ của phương Tây. Giới tinh hoa Nga đều thống nhất quan điểm rằng, sự hiện diện và phát triển của IS không chỉ là sản phẩm nội sinh của chủ nghĩa Hồi giáo cực đoan và chủ nghĩa khủng bố Hồi giáo, mà nó còn phản ánh dấu ấn của chủ nghĩa can thiệp phương Tây, đặc biệt là Mỹ. IS dường như chỉ đe dọa gián tiếp đối với an ninh Nga, mặc dù xuất hiện ngày càng nhiều phần tử chiến binh Hồi giáo ở Trung Á đang rất gần với biên giới

Nga. Moscow cố gắng bằng mọi giá ngăn chặn sự xâm lược của các phần tử thánh chiến hồi hương cũng như các nhóm khủng bố bất kỳ khác trên lãnh thổ của mình. Đây là lý do chính cho sự can thiệp quân sự của Nga vào cuộc xung đột Syria. Ngoài ra, Nga đã chọn cách đối phó với nhóm này thông qua việc kiểm soát các trang mạng xã hội nổi tiếng (facebook, twitter...) mà IS sử dụng làm công cụ truyền thông chính. Thế nhưng, trái với những lo ngại của cộng đồng quốc tế, theo nhận định của các nhà phân tích chính trị, dường như Chính quyền của Tổng thống V. Putin đang tận dụng mối đe dọa này để giành những lợi thế trong chính sách đối ngoại cũng như củng cố địa vị của mình tại Trung Đông và Trung Á.

Với ASEAN, khi IS đang tích cực mở rộng địa bàn hoạt động ở Đông Nam Á, các nước ASEAN cũng đã ký Hiệp ước Tương trợ Tư pháp về Hình sự (Hiệp ước MLA) và Công ước ASEAN về chống khủng bố (ACCT). Hiệp ước MLA cho phép các cơ quan thực thi pháp luật ASEAN và các cơ quan có thẩm quyền hợp tác trong việc bắt giữ, điều tra, truy tố, trao đổi nhân chứng, chia sẻ bằng chứng - một nỗ lực lớn trong việc chống khủng bố xuyên quốc gia. Trong khi đó, ACCT sẽ tạo cơ sở pháp lý cho hợp tác khu vực giữa các quốc gia thành viên trong việc chống tội phạm xuyên quốc gia.

Hoàng thân Mohammed bin Rashid Al Maktoum - Tiểu vương của Dubai, trong bài viết "Cuộc đấu trí chống lại IS" nhận định, IS là một tổ chức tàn bạo và man rợ với hệ tư tưởng nguy hiểm, không đại diện cho Hồi giáo hay những giá trị căn bản của loài người. Muốn tiêu diệt tận gốc các nhóm khủng bố, chúng ta phải thực hiện ba giải pháp: đầu tiên là thái độ khoan dung, tư tưởng mở cũng như chấp nhận sự khác biệt đối với các tín đồ Hồi

giáo cực đoan; thứ hai, ủng hộ nỗ lực của các chính phủ nhằm tạo dựng những thể chế vững chắc có thể đem lại cho người dân; cuối cùng là giải quyết cấp bách những hố đen trong vấn đề phát triển con người vốn tồn tại ở nhiều khu vực của Trung Đông. Ông khẳng định, đây không chỉ là trách nhiệm của khu vực Arab mà còn là trách nhiệm của quốc tế. Cần có được các dự án dài hạn và những sáng kiến nhằm giảm đói nghèo, cải thiện giáo dục và y tế, xây dựng cơ sở hạ tầng và tạo lập các cơ hội về kinh tế (Mohammed bin Rashid Al Maktoum, 2015).

3. Kết luận

Như vậy, có thể nói, IS là tổ chức khủng bố nguy hiểm với tư tưởng thánh chiến cùng mục tiêu trường tồn và bành trướng. Ở đây, không đơn giản chỉ là bành trướng về mặt địa lý, mà còn mở rộng ảnh hưởng trên toàn cầu và buộc thế giới phải chấp nhận sự tồn tại và phát triển liên tục của chúng. Có thể thấy rõ điều này qua các vụ khủng bố được tiến hành khắp nơi trên thế giới mà tổ chức này đứng ra nhận trách nhiệm. Sự can thiệp của Liên minh quốc tế do Mỹ đứng đầu nhằm chống lại IS mới chỉ tập trung chủ yếu vào các chiến dịch quân sự, mà bỏ qua yếu tố chính trị, xã hội và kinh tế nằm tiềm ẩn trong chiến lược của IS. Nhiều chuyên gia cảnh báo, mối đe dọa IS chưa thể kết thúc bởi chúng có thể sẽ tìm cách tái hợp và tiến hành các vụ tấn công trả thù trên khắp thế giới. Việc IS có tiếp tục tồn tại hay có một tổ chức nào khác sẽ trở dậy hoàn toàn phụ thuộc vào diễn biến tại các vùng lãnh thổ mà chúng từng kiểm soát. Đúng như nhận định của Fawaz A. Gerges - Giám đốc Trung tâm nghiên cứu Trung Đông, trường Kinh tế London, phải giải quyết nền chính trị bất ổn tại chính khu vực Trung Đông, có như vậy người Hồi giáo Arab và cộng đồng quốc tế mới có thể đánh

bại được IS cũng như những tổ chức tương tự (Fawaz A. Gerges, 2016).

Ngăn chặn các cuộc tấn công khủng bố vẫn sẽ là vấn đề nóng trong chương trình nghị sự tại các nước phương Tây. Với cộng đồng quốc tế và nhiều quốc gia trong khu vực, tổ chức IS luôn là mối đe dọa và trả lời cho câu hỏi làm thế nào để ngăn chặn tổ chức này không là điều không hề đơn giản. Các chuyên gia chỉ rõ, can thiệp quân sự không phải là giải pháp hữu hiệu tại Trung Đông. Trước viễn cảnh chiến thắng trong cuộc chiến chống chủ nghĩa khủng bố ở Syria và Iraq, người dân khu vực Trung Đông lại bắt đầu lo lắng về những cuộc xung đột khắc nghiệt hơn, kéo theo sự can thiệp của hầu hết các quốc gia trong khu vực, cũng như các thế lực quân sự bên ngoài □

Tài liệu tham khảo

1. Đỗ Thị Mai Hạnh (2006), “Bản chất và nguồn của Luật Hồi giáo”, Tạp chí *Khoa học pháp luật*, số 3 (34), Thành phố Hồ Chí Minh.
2. В. Евсеев, Ю.Зинин (2015), Перспективы “Исламского государства”, *Научно - аналитический журнал*, № 2 (301), с.43-57.
3. Вайс Майкл, Хасан Хасан (2016), *Исламское государство*, Армия террора, Изд, Анф, М., с. 352.
4. С.А. Орджоникидзе (2016), “ИГИЛ - угроза человечеству. Почему необходимо уничтожить терроризм?”, Изд. “Буки Веди”, 40 с
5. Emil Aslan Souleimanov (2015), “Russia’s Policy toward the Islamic State”, *Middle East Policy*, Vol. XXII, No.3, Fall 2015.
6. Fawaz A. Gerges (2016), *ISIS: A History*, Princeton University Press, USA, 384 pages.
7. Gal-Perl-Finkel, (2017), <http://www.dailymail.co.uk/debate/article-4344156/ISIS-s-new-strategy-bring-war-UK.html#ixzz4o5uYMrJ6>
8. Mohammed bin Rashid Al Maktoum (2014), “Cuộc đấu trí chống lại IS”, Đỗ Hải Yến dịch, Tạp chí *Nghiên cứu quốc tế*, <http://nghiencuuquocte.org/2014/10/14/cuoc-dau-tri-chong-lai-isis/>
9. Одри Курт Кронин (2015), *ИГИЛ - не группа террористов*, <http://globalaffairs.ru/number/IGIL--ne-gruppa-terroristov-17447>
10. Украинский Сергей Викторович, Богданов Андрей Геннадьевич, (2016)., *Игил как угроза международной безопасности*, Ebook “euroasia-science” № 30, 22/9/2016.
11. William McCants (2016), *The ISIS Apocalypse: The History, Strategy, and Domsday Vision of the Islamic State*, Picador, Reprint edition, USA, 272 pages.
12. Андрея Новикова (2017), *ИГИЛ* - новые стратегии, новые угрозы*, <http://polit-mir.ru/igil---novye-strategii-novye-ugrozy-10192.html>
13. Carole Nakhle (2015), *ISIL sell its oil, but who is buying it?*, <http://carnegie-mec.org/2015/12/06/isil-sells-its-oil-but-who-is-buying-it-pub-62200>
14. Joseph Bahout (2015), *ISIS and Syria: What to do - and not to do - about it*, <http://carnegieendowment.org/2015/11/24/isis-and-syria-what-to-do-and-not-to-do-about-it-pub-62093>
15. Hoa Huyền (2017), *Trung Đông trong vòng xoáy bất ổn hậu IS*, <http://antg.cand.com.vn/Ho-so-Interpol/Trung-Dong-trong-vong-xoay-bat-on-hau-IS-451170/>